ספרי׳ — **אוצר החסידים** — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

היכל
תשיעי

שער
שלישי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

מכבוד קדושת

אדמו״ר מנחם מענדל

זצוקללה״ה נבג״מ זי״ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בראשית

(חלק א)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים״

770 איסטערן פאַרקוויי — ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

Likkutei Sichot

Copyright © 2025
by
Kehot Publication Society®
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

Kehot Publication Society® and the Kehot logo are registered trademarks of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

פרשת בראשית

א. עס איז באַוואוסט דער וואָרט וואָס די רביים — נשיאי חב״ד — האָבן געזאָגט[1], אַז שבת בראשית איז נוגע צום גאַנצן יאָר, און אַזוי ווי מען שטעלט זיך אַוועק שבת בראשית, אַזוי פירט זיך אַ גאַנץ יאָר.

אין פלוג איז ניט פאַרשטאַנדיק: פאַרוואָס עפּעס שבת בראשית דוקא? וואָס איז מיטן זמן פון מתן תורה, און וואָס איז בכלל מיט די אַלע סדרות, וואָס די מצוות און ענינים וועלכע ווערן אין זיי דערמאָנט חזר'ן זיך ניט איבער אין דער תורה אַ צווייטן מאָל, זיינען דאָך די סדרות אויך נוגע צום גאַנצן יאָר, איז וואָס איז דער אויסנאַם, וואָס שבת בראשית דוקא איז נוגע צו דער הנהגה פון אַ גאַנץ יאָר?

ב. דער ענין פון בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ — אַז דער אויבערשטער האָט באַשאַפן די גאַנצע וועלט מאַין ואפס המוחלט[2] — איז מכריח צו זאָגן[3] אַז דער ענין הבריאָה גייט אָן שטענדיק, יעדע מינוט און יעדע רגע.

ד. ה. אַז די נייעס וואָס האָט זיך אויפגעטאָן אין די ששת ימי בראשית, וואָס פריער איז געווען אַין ואפס המוחלט, און עס איז געוואָרן אַ מציאות יש, וואָס דאָס איז דאָך אַ געוואַלדיקע נייעס, איז אָט דער אויפטו גייט אויך אָן יעדע מינוט, שטענדיק איז פאַראַן אַ נייע התהוות.

אַזוי דערקלערט ער אויך באריכות אין תניא[4] אין דעם פירוש פון פסוק לעולם ד' דברך נצב בשמים[5], אַז באמת איז יעדער נברא מצד עצמו אויך איצט אַין ואפס, און זיין גאַנצע פאַראַנענקייט איז נאָר צוליב דעם ווייל דער אויבערשטער איז אים שטענדיק מהווה, איז במילא זיין גאַנצע מציאות — ג־טלעכקייט.

ג. דערמיט וועט מען פאַרשטיין פאַרוואָס שבת בראשית איז נוגע צו אַ גאַנץ יאָר, ווייל געדענקען דעם „בראשית ברא" איז דער יסוד פון דער עבודה פון אַ גאַנץ יאָר.

בעת עס האַנדלט זיך ביי אַ אידן וועגן מאַכן אויך זיין מאַטעריעלע באַשעפטיקונג פאַר אַ כלי צו אלקות, און אים דוכט זיך, אַז צוליב דער וועלטלעכער נאַטירלעכער אָרדענונג איז דאָס אים שווער, אָדער גאָר אוממעגלעך, — איז בשעת ער דערמאָנט זיך אַז „לעולם ה' דברך נצב בשמים" — אַז באמת איז אינגאַנצן ניטאָ קיין וועלט, און דאָס וואָס זי איז פאַראַן, איז נאָר ווייל „ויאמר אלקים יהי אור", — דערפאַר איז „ויהי אור", און אַזוי אויך אין די איבעריקע עשרה מאַמרות איז „קודשא בריך הוא אסתכל באורייתא וברא עלמאָ"[6] — דער אויבערשטער האָט אַריינגעקוקט אין תורה (אין די עשרה מאַמרות) און דערמיט באַשאַפן די וועלט — איז מצד דעם אָפּלייג אַז די גאַנצע עקזיסטענץ און „פאַראַן" פון וועלט איז נאָר פון די עשרה מאַמרות שב־

---

1) ספר המאמרים ה'תשי"א דף 59 (בהתורה של הבעש"ט).

2) דלשון בריאה מורה על יש מאין. רמב"ן על התורה, ע"פ בראשית ברא.

3) זע תניא ח"ב פ"ב.

4) ח"ב פ"ג.

5) תהלים קיט, פט.

6) זח"ב קסא, א.

תורה[7], ווייסט ער במילא, אַז די מציאות פון וועלט קען ניט זיין קיין שטער צו מצוות, וואָרום אין דער זעלבער תורה שטייט דאָך „אָנכי ד' אלקיך"[8] מיט אַלע תרי"ג מצוות.

בשעת עס ווערט ביי אים אָפּגעלייגט אַז די מציאות פון וועלט איז תורה, איז אַפילו ווען ער גייט אין גאַס און ער איז אין מיטן פון זיינע געשעפטן, וועט ער זאָגן אַ מאַמר רז"ל, אַ קאַפּיטל תהלים, אַ פּרק משניות אָדער אַ פּרק תניא. און מיט יעדער גוטער פּעולה וואָס ער טוט, וועגט ער אַריבער די גאַנצע וועלט לכף זכות[9]. ד. ה. אַז זיין הכרה און פאַרטי־פונג אין אינערלעכן זין פון „בראשית ברא אלקים" — טוט אויף, אַז דאָס איז נוגע דעם גאַנצן „השמים והארץ וכל צבאם", ד. ה. דער גאַנצער בריאה.

ד. די כוונה פון דעם וואָרט אַז שבת בראשית איז נוגע צו כל השנה[10], מיינט, אַז דאָס איז נוגע צו אַלע ענינים, סיי אין רוחניות און סיי אין גשמיות.

דער וויסן און אַנערקענען, אַז לעולם ד' דברך נצב בשמים, איז נוגע ניט נאָר אין עבודה רוחנית, נאָר אויך אַז מען זאָל ניט האָבן קיין דאגות פון גשמיות'דיקע זאַכן. ווייל דאָס וואָס אַ מענטש דאַגה'ט אויף דעם וואָס עס פעלט אים אין בני, חיי ומזוני — קינד־ער, לעבן און פּרנסה — איז דאָס דער־פאַר ווייל ער פאַרגעסט אויף אַ ווייל־ע אַז אַלץ קומט פון אויבערשטן. ווי ער זאָגט אין תניא[11].

בשעת אָבער ער וועט געדענקען שטענדיק אַז אַלץ קומט פון אויבערשטן — וועט ער ניט דאגה'נען, ווייל ער ווייסט דאָך אַז „מאתו לא תצא הרעות"[12] (פון אים ית' קומט ניט קיין שלעכטס) נאָר בלויז טוב. איז בשעת דאָס וועט זיך ביי אים אָפּלייגן, וועט ער זען אויך בעיני בשר ווי דאָס איז גוט אויך בטוב הנראה והנגלה.

* * *

ה. עס איז אַ מנהג ביי אידן, אַז שבת בראשית פאַרקויפט מען „מצוות" — עליות — אויף אַ גאַנץ יאָר.

דער ענין פון עליה לתורה איז ווי דער רבי — כ"ק מו"ח אדמו"ר — האָט געזאָגט, אַז בשעת מען איז עולה לתורה, איז מען עולה (מען שטייגט אַרויף) אין „תחתיים שניים ושלישים" און נאָך העכער. דער טייטש דערפון איז, אַז דאָס איז אַן עליה אין נפש רוח ונשמה חיה ויחידה[13], ביז אַז סוף כל סוף פאַרבינדט זיך דער עצם הנשמה מיט עצמות אין סוף ב"ה (מיט דעם אויי־בערשטן כביכול אַליין).

און דאָס איז אויך דער טעם, וואָס הגם ביים לערנען תורה שבעל פה טאָר מען ניט מאַכן קיין ברכה אויב מען פאַרשטייט ניט[14] — אָבער בעת עלי' לתורה, מאַכט אַ ברכה אַפילו אַן עם הארץ דלא ידע מאי קאמר

7) תניא ח"ב ספ"א.

8) שמות כ, ב. (דברים ה, ו).

9) קידושין מ, ב.

10) שנה מל' שינוי — ענדערונג — כל השנה, אַלע ענדערונגען.

11) אגה"ק סי' י"א.

12) מפי עליון לא תצא הרעות (איכה ג, לח).

13) ב"ר פי"ד ט.

14) מג"א סו"ס ג.

(וואָס ווייסט ניט וואָס ער זאָגט) וואָרום אַפילו אויב דאָ למטה פאַרשטייט ער ניט, איז אָבער אין דער עליה פון זיין נפש רוח נשמה חי׳ יחידה למעלה פאַרשטייט ער דאָך יאָ – איז פון למעלה ווערט עס נמשך למטה: „מקרא – תורה שבכתב – קורא וממשיך״[15].

און אַזוי ווי וועלט איז פאַרבונדן מיט תורה, ווי עס שטייט קודשא בריך הוא אסתכל באורייתא וברא עלמא, דער אויבערשטער כביכול האָט אַריינגעקוקט אין תורה און באַשאַפן די וועלט, אַזוי אויך ווערט די תורה אָנגערופן „דפּתראות ופנקסאות״[16] (די פּלענער – בלופּרינטס – לויט וועלכע דער בוימייסטער בויט די געביידע) – איז מצד דעם וואָס אַ איד איז עולה לתורה, ווערט עס נמשך אויך אין גשמיות.

ו. אַזוי ווי דאָס איז בנוגע די עליות וואָס מען איז עולה לתורה שבת, מאָנטיק און דאָנערשטיק, וואָס די התחלה אויף דעם איז בשבת בראשית, אַזוי איז אויך בנוגע צו קביעות לימוד התורה: שבת בראשית קען מען אַריינכאַפּן, נעמען אויף זיך אַ הוספה אין לערנען סיי אין נגלה און סיי אין חסידות. דאָס הייסט, אַז אויסער דעם וואָס יעדער איד האָט אויף זיך גענומען במשך דעם חודש תשרי אַ קביעות צו לערנען אויף אַ גאַנץ יאָר, זאָל מען שבת בראשית נעמען אויף זיך נאָך אַ הוספה דערצו, אין אַ קביעות אויף יעדן טאָג, סיי אין לערנען נגלה, סיי אין לערנען חסידות. אין דעם לימוד החסידות דאַרף אויך אַריינגיין אַ טייל פון דער סדרה פון דער וואָך – אין „תורה אור״ און „לקוטי תורה״[17].

דער אויבערשטער זאָל געבן, אַז יעדער איינער זאָל מקבל זיין אויף זיך לויט זיין אמת׳ער יכולת, וויפל ער קען טאַקע באמת, און לויט דעם שורש פון זיין נשמה.

און די קבלה פון שבת בראשית וואָס ער נעמט אויף זיך אַ הוספה אין לערנען תורה גיט אַ כוח אויף דורכצופירן דאָס בפועל במשך דעם יאָר, אַז שפּעטער פאַרשפּאָרט מען אַ סך טרחה, און דורך דעם ווערט נמשך אויך אין גשמיות בבני חיי ומזוני רויחי.

מען האָט גערעדט די מעלה פון קיצורים, איז דער קיצור פון דאָס אויבנגעזאָגטע:

יעדער איינער זאָל נעמען אויף זיך אַ שיעור נוסף, סיי אין לימוד הנגלה סיי אין לימוד החסידות.

* * *

ז. היינט איז שבת מברכים מרחשון. דער טעם פאַרוואָס מען רופט דעם חודש מר־חשון – ווייל דאָס איז עונת גשמים (די צייט פון רעגן)*[17]. אין חסידות ווערט דערקלערט דער חילוק צווישן טל (טוי) און מטר (רעגן)[18], אַז מטר ווענדט זיך אין דער עבודה פון די נבראים, מען דאַרף מתפלל זיין אויף רעגן, אָבער טל איז אַן „אתערותא דלעילא״ (דערוועקונג פון אויבן), און טל לא מיע־

15) זע לקו״ת ויקרא ה, סע״ב.

16) ב״ר פ״א, א.

17) תורה אור, לקוטי תורה – דרושי חסידות פון אַלטן רבי׳ן בעל התניא ושו״ע, אויף די סדרות פון וואָך.

*17) עיין ערוך, ערך מרחשון.

18) זע לקו״ת ד״ה האזינו השמים (עג, א. ואילך).

צר[19] (טל ווערט קיינמאָל ניט אָפּגע־שטעלט), איז וויבאַלד אַז רעגן ווענדט זיך אין דער עבודה פון די נבראים איז עס דעריבער שווערער.

דאָס איז דער חילוק צווישן זומער און ווינטער. זומער איז טל — אתערותא דלעילא — און ווינטער איז מטר — אתערותא דלתתא — דערפאַר איז ווינ־טער שווערער.

נאָך אַן אונטערשייד צווישן די זו־מערדיקע און די ווינטערדיקע טעג: זו־מער לייכט שטאַרק, ברוחניות, דער „שמש ומגן הוי׳ אלקים"[20], דערפאַר שיינט אויך אין גשמיות די זון — דער־הויפּט אין תקופת תמוז — אָבער ווינטער איז ניט אַזוי. דעמאָלט איז אַ זמן פון עבודה דורך אתערותא דלתתא.

דער רבי — כ"ק מו"ח אדמו"ר — האָט אַמאָל געזאָגט אַז זומער איז די עבודה — עבודת ה׳ — גרינגער ווי ווינטער.

דער שבת מברכים מרחשון גיט כוח אויף דעם חודש פון רעגן. דער שבת מברכים מרחשון איז דאָך נאָך אין חודש תשרי — וועלכער איז „חודש השביעי המושבע בכל"[21] (דער זיבעטער חודש — רעכענענדיק פון ניסן — וועלכער איז אָנגעזעטיקט מיט אַלץ) — דערפאַר ווערט פון דאָרטן געגעבן אַ כוח אויף דער עבודה פון ווינטער, אַז כאָטש דאָס איז דאָך „אתערותא דלתתא" איז אָבער פאַראַן דערויף אַ „נתינת כוח".

און בשעת מען פירט דורך די עבודה ווינטער, דעמאָלט ווערט נמשך פון שבת מברכים מרחשון אויף אַ גאַנץ יאָר בגש־מיות וברוחניות גם יחד.

(משיחת ש"פ בראשית תשט"ז)

19) תענית ג, א.
20) תהלים פד, יב.
21) ויק"ר כט, ח.